ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មាធិការជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំង
អំពើជួញដូរមនុស្ស

អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន គ.ជ.ប.ជ
លេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋបាលសរុប

កំណត់ហេតុ
កិច្ចប្រជុំពិភាក្សា ស្ដីពីវិធានការបង្ការទប់ស្កាត់ នៃអំពើពពោះជំនួស

ថ្ងៃសុក្រ ពីររោច ខែបឋមាសាឍ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.សពីរពាន់ប្រាំរយហុកសិបពីរ ត្រូវនឹងថ្ងៃទីម្ភៃប្រាំបួន ខែមិថុនា ឆ្នាំពីរពាន់ដប់ប្រាំបី វេលាម៉ោងប្រាំបី និងសាមសិបនាទីព្រឹក នៅសាលប្រជុំអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន នៃគណៈកម្មាធិការជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្ស មានបើកកិច្ចប្រជុំពិភាក្សា ស្ដីពីវិធានការបង្ការទប់ស្កាត់ នៃអំពើពពោះជំនួស ក្រោមអធិបតីភាព **លោកជំទាវ ជូ ប៊ុនអេង** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងមហាផ្ទៃ និងជាអនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍ គជបជ តំណាងដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ សម្ដេចក្រឡាហោម **ស ខេង** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងជាប្រធាន គជបជ ដោយមានការអញ្ជើញចូលរួមពី៖

១.ឯកឧត្តម	កើត រិទ្ធ	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងយុត្តិធម៌
២.លោកជំទាវ	តាន់ វួចឆេង	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសុខាភិបាល
៣.ឯកឧត្តម	ប៉ែន ពេជ្រសាលី	អគ្គនាយកក្រសួងយុត្តិធម៌
៥.ឯ.ឧ ឧ.ឯក	យឹម រិះ	អគ្គលេខាធិការរង គជបជ
៦. ឯ.ឧ ឧ.ឯក	ស៊ិន រ៉ូ	អគ្គលេខាធិការរង គជបជ
៧.ឯ.ឧ ឧ.ឯក	យ៉ែម ច័ន្ទណារុំ	អគ្គលេខាធិការរង គជបជ
៨.លោកជំទាវ ឧ.ឯក	ប៊ុណ្ណ សំខាន់	អគ្គលេខាធិការរង គជបជ
៩.លោកជំទាវ	រ៉ែន សិរិលក្ខិណា	អគ្គលេខាធិការរង គជបជ
១០.ឯ.ឧ ឧ.ឯក	ប៉ុល ភិធេយ្យ	ប្រធាននាយកដ្ឋានប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស និងការពារអនីតិជន
១១.លោក	គុជ គីមឡុង	ព្រះរាជអាជ្ញារង នៃអយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ
១២.លោក	តាំង ស៊ុនឡាយ	ប្រធានសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ
១៣.លោក	សូ ឌីម៉ា	អនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សានីតិកម្ម
១៤.លោក	អ៊ឹង វណ្ណថា	ប្រធាននាយកដ្ឋាន ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ
១៥.លោកស្រី	ព្រុំ សុខន	ប្រធាននាយកដ្ឋានក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា
១៦.លោក	ជុន ពុធបូរី	នាយករងខុទ្ទកាល័យរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកិច្ចការនារី
១៧.លោក	លឹម វិចិត្រ	នាយករងរដ្ឋបាល សាលារាជធានីភ្នំពេញ

១៨.លោកឧ.ទោ សំ វីរៈ អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន អគ្គនាយកដ្ឋានអន្តោប្រវេសន៍

១៩.លោក យឹម សំអុល អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន អគ្គនាយកដ្ឋានអត្តសញ្ញាណកម្ម

២០.លោក កួង សុភី អនុប្រធាននាយកដ្ឋានប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស និងការពារអនីតិជន

២១.លោកស្រី មុំ ចាន់ដានី ប្រធានមន្ទីរសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទារាជធានីភ្នំពេញ

២២.លោក ចាន់ កិត្តិខុម ស្នងការរង នៃស្នងការដ្ឋាននគរបាលរាជធានីភ្នំពេញ ទទួលផែន

២៣.លោក កែវ ជា ប្រធានការិយាល័យប្រឆាំងការជួញដូរមនុស្ស និងការពារអនីតិជន

ជាកិច្ចចាប់ផ្តើម **លោកជំទាវ ជូ ប៊ុនអេង** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងមហាផ្ទៃ និងជាអនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍ គជបជ មានប្រសាសន៍ស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅចំពោះវត្តមាន ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ដែលអញ្ជើញចូលរួមប្រជុំពិភាក្សាលើការងារបង្ការទប់ស្កាត់ នៃអំពើពពោះជំនួសដែលកើតមាននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាកន្លងមក។ លោកជំទាវ ប្រធានអង្គប្រជុំបានរំលឹកសេចក្តីណែនាំ ស្តីពីវិធានការបង្ការទប់ស្កាត់ហានិភ័យ នៃអំពើពពោះជំនួស លេខ៣១/១៨ ចុះថ្ងៃសុក្រ ខែផល្គុន ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស២៥៦១ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី២៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៨ របស់ **សម្តេចក្រឡាហោម ស ខេង ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងជាប្រធាន គជបជ** លោកបានដាក់នូវវិធានការទប់ស្កាត់នេះសុំឲ្យគ្រប់ក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធអនុវត្តៈ ទី១ៈបន្តសុពលភាពគោលការណ៍ណែនាំចាស់ គិតត្រឹមថ្ងៃទី០៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨។ **ទី២ៈ** ហាមឃាត់ចំពោះអំពើពពោះជំនួសដែលកើតមានឡើងក្រោយថ្ងៃទី០៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨។ និង សជណ លេខ ២៥៣ របស់ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៧ ករណីសុំគោលការណ៍ដោះស្រាយករណីទារកដែលកើតដោយការជួលស្ត្រីខ្មែរឲ្យពពោះជំនួស ដើម្បីយកទារកចេញទៅចិញ្ចឹមនៅក្រៅប្រទេស ដែលមានវិធានការសំខាន់ៗចំនួន៣។ បន្ទាប់មកលោកជំទាវ បានអានគោលការណ៍ណែនាំ លេខ០៨៦/១៧ ចុះថ្ងៃទី០២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៧ ស្តីពីបែបបទ និងនីតិវិធីសម្រាប់ការស្នើសុំទារកករណីនៃការពពោះជំនួសដើម្បីយកទៅចិញ្ចឹមនៅក្រៅប្រទេស អនុវត្តត្រឹមថ្ងៃទី០៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨។ ចំពោះបញ្ហាលើកមុនយើងបានទុកពេលឲ្យគាត់ត្រឹមថ្ងៃទី០៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨ មានន័យថាកូននោះកើតអស់ហើយ យើងក៏បានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយរួចហើយដែរថាយើងមិនអនុញ្ញាតិទេ ប្រសិនបើកើតមានករណីពពោះក្រោយថ្ងៃទី០៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨ គឺមានន័យថាយើងត្រូវអនុវត្តច្បាប់ក្រមព្រហ្មទណ្ឌដែលយើងមាន។ **លោកជំទាវ** ប្រធានអង្គប្រជុំមានប្រសាសន៍ពាក់ព័ន្ធករណីជួលស្ត្រីខ្មែរឲ្យពពោះជំនួសដែលសមត្ថកិច្ចយើងបង្ក្រាបបាន កាលពីថ្ងៃទី២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ នៅក្នុងខណ្ឌឬស្សីកែវ ថាវាជាករណីថ្មីមួយទៀត និងមិនដូចគ្នានឹងករណីមុនឡើយ ដែលលើកនេះយើងប្រមូលបានស្ត្រីដែលពពោះជំនួសចំនួន ៣២នាក់ យើងមិនអាចអនុញ្ញាតឲ្យពួកគាត់ត្រឡប់ទៅផ្ទះវិញបានទេ ព្រោះយើងត្រូវការតាមដានពីស្ថានភាពពួកគាត់ និងព័ត៌មានទាក់ទងនឹងបញ្ហានេះ ដោយពួកគាត់ស្ថិតក្រោមការគាំពារសុខភាពសុវត្ថិភាព និងការផ្តល់ប្រឹក្សាផ្សេងៗយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ពីរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការដៃគូផងដែរ។ យើងពុំទាន់ដឹងពីព័ត៌មានថា អ្នកណាជាឪពុករបស់ទារកដែលស្ត្រីខ្មែរកំពុងពពោះជំនួសទាំងអស់នេះទេ? ហើយអ្នកណាចង់បានទារកនេះ? លោកជំទាវស្នើសុំមតិយោបល់ពី ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ដែលបាន

ចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំនាពេលនេះ តើយើងគួរមានវិធានការយ៉ាងណាចំពោះស្ត្រីពពោះទាំងអស់នេះ? តើយើងយកពួកគាត់ទៅស្នាក់នៅបណ្តោះអាសន្នក្នុងអំឡុងពេលពពោះនៅកន្លែងណា?

ឯកឧត្តម កើត រិទ្ធ រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងយុត្តិធម៌: សូមគាំទ្រទាំងស្រុងចំពោះប្រសាសន៍របស់លោកជំទាវ ដែលបានជួបប្រជុំពិភាក្សាលើបញ្ហាពពោះដែលទើបតែកើតឡើងថ្មីៗនេះ។ ចំពោះយោបល់របស់ខ្ញុំ យើងគួរចែកចេញជា៣ដំណាក់កាល ចំពោះវិធានការ ក្នុងការបង្ការទប់ស្កាត់ នៃអំពើពពោះជំនួសៈ

-**ដំណាក់កាលទី១៖** ក្របខណ្ឌគតិយុទ្ធ និងនយោបាយ ដើម្បីអនុវត្តតាមរយៈការស្នើសុំគោលការណ៍ពីថ្នាក់ដឹកនាំ ដំណាក់កាលនេះ គឺយើងអនុវត្តបញ្ចប់នូវបញ្ហាដោយប្រើប្រាស់នូវវិធានការព្រហ្មទណ្ឌ។ វិធានការនេះក៏អាចជួយជាផលប្រយោជន៍ដល់ទារក មានន័យថាៈ មានភាពច្បាស់លាស់សម្រាប់អ្នកសុំកូនពិតប្រាកដ ហើយក្មេងនោះនឹងមានអនាគតល្អ។ ដូច្នេះយើងមិនអាចមិនប្រើប្រាស់វិធានការព្រហ្មទណ្ឌទេ ព្រោះប្រទេសយើងមានច្បាប់នេះយូរមកហើយ។

-**ដំណាក់កាលទី២៖** គឺសំដៅលើគោលដៅរបស់ពួកគេ(អ្នកចង់បានកូន) តើគេយកទារកនោះទៅចិញ្ចឹម ឬយកទៅលក់បន្ត វៈយកក្រលៀនលក់ ឬសរីរាង្គណាមួយ? ព្រោះយើងមិនដឹងថាទារកនោះជាមេជីវិតរបស់អ្នកណា សូមពិចារណាលម្អិតពីបញ្ហាលើកនេះ គេអត់ខ្វល់សំខាន់ឲ្យតែបានកូន គឺមិនមានមនោសញ្ចេតនាជាកូនទេ សូមអង្គប្រជុំមេត្តាស្រាវជ្រាវឲ្យបានស៊ីជម្រៅលើចំណុចនេះ ត្រង់នេះខ្ញុំគិតថាវាជាគោលដៅឧក្រិដ្ឋកម្ម។ ដូច្នេះយើងត្រូវអនុវត្តច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ បើប្រើគឺគ្មានអ្នកណារួចខ្លួនទេ យើងត្រូវគិតថាវាជារឿងលក់ដូរមនុស្សដែលមានចែងក្នុងមាត្រា១៤ និង១៦ គឺជាការលក់កូន ព្រោះកូនកើតមកយកទៅឲ្យគេ និងទទួលលុយពីគេ ដែលច្បាប់យើងចែងថាកូនកើតពីផ្ទៃរបស់ស្ត្រីណា ស្ត្រីនោះគឺជាម្តាយ។ ដូច្នេះត្រូវជាប់ទាំងអ្នករៀបចំ ទាំងអ្នកទិញ និងអ្នកលក់។ បើយើងចាប់ហើយអត់មានវិធានការនោះទេ ប្រៀបបីដូចជាការលើកទឹកចិត្តដល់ពួកគាត់បន្ថែម ត្រូវផ្សព្វផ្សាយឲ្យគាត់ដឹងថាវាគឺជាការខុសច្បាប់ និងត្រូវមានទោសហើយដើម្បីធ្វើការព្រមានដល់អ្នកក្រោយដែលមានបំណងចង់ពពោះដែរ។

-**ដំណាក់កាលទី៣៖** គឺយើងប្រើវិធានការតឹងរឹង ដោយមានទាំង អវិជ្ជមាន និងវិជ្ជមាន៖ **១-ចំនុចអវិជ្ជមានៈ** គឺមានន័យថាការពពោះជំនួសក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវមានទោសទាំងអស់ ព្រោះវាមានលក្ខណៈជាអាជីវកម្ម លក់ដូរមនុស្ស(ទារក)ដោយប្រើលុយក្នុងការដោះដូរ។ **២-ចំនុចវិជ្ជមានៈ**គឺយើងត្រូវបញ្ជាក់ប្រាប់បរទេសថា ប្រទេសកម្ពុជាមិនមែនជាកន្លែងសម្រាប់ផលិតទារកយកចេញក្រៅប្រទេសនោះទេ។ យើងត្រូវគិតថាវា គឺជាមុខមាត់ កិត្តិយស សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ វប្បធម៌ ប្រពៃណី យើងមិនត្រូវឲ្យប្រទេសកម្ពុជារបស់យើងក្លាយជាគោលដៅក្នុងការពពោះជំនួសទេ តែយើងក៏ត្រូវដោះស្រាយបញ្ហានេះផងដែរ ពេលកូនកើតមកម្តាយត្រូវជាប់ពន្ធនាគារ។ ដូច្នេះយើងអាចពិនិត្យមើលថាយើងអាចបន្ធូបន្ថយបានកម្រិតណា? តែត្រូវឲ្យគាត់ទទួលខុសត្រូវតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌទោះបីយើងផ្តល់កន្លែងណាមួយសមរម្យជូនពួកគាត់ក៏ដោយក្នុងអំឡុងពេលគាត់កំពុងពពោះ ហើយនឹងត្រូវរកពេទ្យប្រចាំការតាមដានសុខភាពគាត់និងទារក។ សូមអង្គប្រជុំមានគោលការណ៍ច្បាស់លាស់លើបញ្ហានេះ តែសូមមានលក្ខណៈសមរម្យចំពោះគាត់តាមកម្រិតណាមួយ កុំឲ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិមនុស្ស សិទ្ធិកុមារ ព្រោះស្ថានភាពលើកនេះមិនដូចស្ថានភាពលើកមុនទេ

- ម/ត 14: កំណត់លក់.ដូរមនុស្ស (២ឆ្នាំ -១៥ឆ្នាំ).
- ម/ត 16: [illegible] (២ឆ្នាំ -១៥ឆ្នាំ)

ដើម្បីយើងសុំគោលការណ៍ថ្មីទៀត បើយល់ថាលើកនេះដូចលើកមុនដែរយើងប្រើគោលការណ៍ដដែលទៅ តែបើនៅតែប្រើប្រាស់គោលការណ៍ដដែល តែមួយឆ្នាំទៀតវានឹងអាចកើតមានបញ្ហានេះកាន់តែច្រើន។ ឯកឧត្តម បានបន្ថែមទៀតថា ចំពោះច្បាប់ពពោះដែលយើងមានក៏មិនអាចដោះស្រាយបញ្ហានេះឲ្យគ្រប់ជ្រុងជ្រោយបានឡើយ ដូចដែលយើងបានឃើញថ្មីៗនេះ យើងថាយើងមានច្បាប់ពពោះហើយ និងឲ្យមានការបំពេញបែបបទក្នុងការសុំកូនទៅចិញ្ចឹម ប៉ុន្តែបញ្ហាក្រៅច្រកតើយើងត្រូវដោះស្រាយរបៀបណា? មិនមានន័យថាយើងបើកច្រក តែក៏មានករណីខ្លះមិនទៅតាមច្រកដែរ តើយើងធ្វើយ៉ាងណា? វាជាបញ្ហាដ៏រសើបក្នុងឆ្នាំនេះ តើពួកគាត់ជាជនរងគ្រោះ ឬជាជនល្មើស? ដូច្នេះយើងត្រូវបង្កើតច្បាប់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ យើងត្រូវមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយដៃគូពាក់ព័ន្ធសំខាន់ៗទៀតដើម្បីសុំយោបល់ ព្រោះច្បាប់នេះវាទាក់ទងនឹងសិទ្ធិមនុស្ស សិទ្ធិកុមារ ការរស់នៅរបស់ប្រជាជន និងទស្សនៈរបស់ប្រជាជន យើងត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឲ្យគាត់យល់អំពីយន្តការទាំងនេះ។ យើងត្រូវវាយតម្លៃពីករណីនេះ តើជាករណីជួញដូរ ឬជាមិនមែន? ស្ត្រីពពោះជាជនល្មើសក្តី ឬជាជនរងគ្រោះក្តីត្រូវយកចិត្តទុកដាក់លើសុខភាពគាត់ជាពិសេសទារក បញ្ហាមួយទៀតគឺការរំលូតកូនចេញ(ឲ្យគាត់ទុក ឬយកចេញ) យើងមិនត្រូវបង្ខំគាត់ទេ ហើយយើងត្រូវរៀបចំឲ្យបានតឹងរឹងចំពោះអ្នកចង់បានកូន(ជនបរទេស)។ រីឯចំពោះស្ត្រីពពោះជាខ្មែរ យើងត្រូវគិតត្រឹមកម្រិតណាព្រោះពួកគាត់ខ្វះការយល់ដឹងពីបញ្ហានេះ។

លោកស្រី មុំ ចាន់ដានី ប្រធានមន្ទីរសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា រាជធានីភ្នំពេញ៖ ក្នុងករណីដែលសមត្ថកិច្ចយើងបានបង្ក្រាបស្ត្រីពពោះជំនួសកាលពីថ្ងៃទី២១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ នៅក្នុងទឹកដីខណ្ឌឫស្សីកែវ យើងបានប្រមូលស្ត្រីពពោះដែលជាជនជាតិខ្មែរចំនួន៣២នាក់ តែមានស្ត្រី១នាក់ពុំទាន់បានដាក់មេជីវិតដើម្បីពពោះទេ។ ដូច្នេះមានស្ត្រីកំពុងពពោះចំនួន៣១នាក់ប៉ុណ្ណោះ ក្នុងនោះមានស្ត្រីពពោះ៤នាក់ហើយដែលបានរលូតកូន និងមានស្ត្រីប្រហែលពី៤ ទៅ៥នាក់ទៀតអាចប្រឈមនឹងរលូតជាបន្តបន្ទាប់។ មន្ទីរសង្គមកិច្ចរាជធានីភ្នំពេញ បានប្រមូលពួកគាត់ទៅស្នាក់នៅបណ្ដោះអាសន្ននៅក្នុងមណ្ឌលអង្គការមួយកន្លែង ដោយមានការជួយឧបត្ថម្ភពីអង្គការនោះ មានដូចជារបបអាហារហូបចុកប្រចាំថ្ងៃ ថ្នាំពេទ្យសម្រាប់ក្សាគភ៌ និងមានគ្រូពេទ្យប្រចាំការផងដែរ។ សូមបញ្ជាក់មានស្ត្រីកំពុងពពោះមួយចំនួនបានបដិសេធមិនព្រមទទួលទានថ្នាំពេទ្យ ឬចាក់ដើម្បីក្សាគភ៌ឡើយ។ លោកស្រីបានបញ្ជាក់ថា មន្ទីរក៏ដូចជាអង្គការ ពុំមានលទ្ធភាពដើម្បីឲ្យពួកគាត់បានស្នាក់នៅក្នុងរយៈពេលនេះរហូតដល់ថ្ងៃសម្រាលបានទេ។ ដូច្នេះសូមលោកជំទាវប្រធាន និងសមាជិកអង្គប្រជុំទាំងអស់ជួយពិចារណាតើគួរយកពួកគាត់ទៅទុកនៅកន្លែងណា? និងសូមឲ្យមានការការពារសុវត្ថិភាពគាត់ ពីឥលូវរហូតដល់ថ្ងៃគាត់សម្រាលកូន ពីព្រោះសព្វថ្ងៃនេះមានក្រុមគ្រួសារ បងប្អូនគាត់បានមកជិតកន្លែងស្នាក់នៅ។ ហើយពេលដែលគាត់ឈឺពោះសម្រាលកូនតើយើងគួរមានវិធានការយ៉ាងណា?តើគួរអនុញ្ញាតិឲ្យក្រុមគ្រួសារ ឬប្ដីរបស់គាត់មកជួបអត់? ម្យ៉ាងទៀតគួរបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់អំពីស្ត្រីទាំង៣២នាក់នេះ តើពួកគាត់ជាជនសង្ស័យ ឬជាជនរងគ្រោះ បើពួកគាត់ជាជនសង្ស័យ ពួកគាត់មិនស្ថិតក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចខាងសង្គមកិច្ច ឬអង្គការនោះទេ វាជាដែនសមត្ថកិច្ចរបស់សមត្ថកិច្ច(នគរបាល)។

លោកស្រី ព្រំ សុខន ប្រធាននាយកដ្ឋាន ក្រសួងសង្គមកិច្ច អតីតយុទ្ធជន និងយុវនីតិសម្បទា៖ កាលពីថ្ងៃទី២៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ កន្លងទៅនេះ នាងខ្ញុំ និងលោកស្រីប្រធានមន្ទីររាជធានីភ្នំពេញបានទៅជួបស្ត្រីទាំង ៣២នាក់នោះដែរ ពេលខ្ញុំសួរគាត់ គាត់ហាក់បីដូចជាអត់ដឹងអ្វីទាំងអស់ គឺគាត់មកតាមគេ។ ចំពោះខាងអង្គការបានសួរថា ខាងមន្ទីរ ឬក្រសួងសង្គមកិច្ចអាចជួយដាក់កន្លែងសម្រាលកូនដល់ពួកគាត់បានអត់? ព្រោះពេលសម្រាលកូនគឺខាងអង្គការត្រូវយកទៅសម្ភពសោភា ចំណុចមួយទៀតករណីសុវត្ថិភាព រាល់ថ្ងៃក្រុមគ្រួសារ និងប្តីស្ត្រីទាំងនោះតែងតែមកក្រឡឹងជុំវិញបរិវេណមណ្ឌលអង្គការ ដូច្នេះខ្ញុំសូមសំណូមពរលោកជំទាវប្រធាន ក៏ដូចជាក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធជួយដោះស្រាយពីករណីនេះ ជួយរកកន្លែងស្នាក់នៅសមរម្យ មានសុវត្ថិភាព មានគ្រូពេទ្យប្រចាំការ ខាងខ្ញុំពុំមានមណ្ឌលសម្រាប់ពួកគាត់ស្នាក់នៅទេ ខ្ញុំបានធ្វើរបាយការណ៍ជូនឯកឧត្តម រដ្ឋមន្ត្រីរួចហើយ តើក្នុងដំណាក់កាលកំពុងរកដំណោះស្រាយ និងវិធានការសម្រាប់ពួកគាត់ តើយើងយកពួកគាត់ទៅទុកនៅកន្លែងណា?

លោក លឹម ទិចិត្រ នាយករងរដ្ឋបាល សាលារាជធានីភ្នំពេញ៖ តាមយោបល់ខ្ញុំ យើងគួរយកពួកគាត់ទៅស្នាក់នៅ និងថែទាំសុខភាពនៅតាមមន្ទីរពេទ្យរដ្ឋណាមួយ ព្រោះមានគ្រូពេទ្យប្រចាំការនៅទីនោះស្រាប់។

លោក អ៊ុំ វណ្ណថា ប្រធាននាយកដ្ឋានកុងស៊ុល ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ៖ វិធានការបណ្តោះអាសន្នរបស់យើងដំណើរការទៅបានល្អហើយ តែបញ្ហាលើកនេះគឺខុសពីលើកមុនឆ្ងាយ ដូច្នេះតើយើងគួរមានវិធានការ ឬគ្មានវិធានការ? សម្រាប់ខ្ញុំក្នុងនាមយើងជារាជរដ្ឋាភិបាល យើងត្រូវតែអនុវត្តវិធានការច្បាប់ ព្រោះវាបម្រើឲ្យផលប្រយោជន៍សង្គម បើយើងនៅតែបន្ធូរបន្ថយចំពោះពួកគាត់ យើងហាក់បីដូចជាបានលាក់បាំងនូវបញ្ហាមួយចំនួនដែលកើតមានឡើង បើថ្ងៃក្រោយមានអ្នកផ្សេងធ្វើទៀតគាត់នឹងឆ្លើយថាគាត់មិនដឹងពីបញ្ហានេះ ឬមួយគាត់ដឹងដែរតែគាត់គិតថាច្បាប់មិនមានវិធានការអ្វីចំពោះគាត់ ដូច្នេះគាត់នឹងអាចផ្សងព្រេងពពោះដើម្បីលុយ នេះជាបញ្ហាដែលយើងត្រូវដាក់សញ្ញាសួរទាំងអស់គ្នា ថាតើយើងគួរប្រើវិធានការច្បាប់ ឬនៅតែបណ្តែតបណ្តោយតទៅទៀត? ករណីពពោះជំនួសនេះ វាបានជះឥទ្ធិពលអាក្រក់ច្រើនចំពោះប្រទេសជាតិ ដូចជាបំផ្លាញវប្បធម៌ប្រពៃណី សន្តិសុខសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គមជាដើម។ យើងធ្លាប់បានផ្សព្វផ្សាយវិធានការនេះពីមុនមកច្រើនហើយ ដូចប្រសាសន៍របស់ **ឯកឧត្តម កើត រិទ្ធ រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងយុត្តិធម៌** បានលើកឡើង និងវិភាគគ្រប់ជ្រុងជ្រោយចំពោះករណីនេះ។ តើយើងគួរឲ្យគាត់យកកូនចេញ ឬទុកកូនបន្តទៀត? គួរឲ្យគាត់សម្រេចចិត្តទៅ ពួកគាត់ពិតជាលំបាកណាស់ គាត់មិនចង់បានកូនទេ ហើយគាត់ក៏មិនចង់ពពោះទាំងភ័យខ្លាចដែរ។ យើងត្រូវរកពេទ្យចិត្តសាស្ត្រដើម្បីណែនាំ និងប្រឹក្សាដល់ពួកគាត់ ដើម្បីកុំឲ្យគាត់គិតថាគាត់ជាជនរងគ្រោះ។

លោក គុជ គីមឡុង ព្រះរាជអាជ្ញារង នៃអយ្យការអមសាលាដំបូងរាជធានីភ្នំពេញ៖ក្នុងករណីនេះយើងត្រូវគាំពារគាត់ រកកន្លែងការស្នាក់នៅជូនគាត់សមរម្យក្នុងអំឡុងពេលពពោះ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះពួកគាត់ជាពិសេសស្មារតី កុំឲ្យពួកគាត់មានការភ័យខ្លាច កុំទាន់គិតថាពួកគាត់ជាជនល្មើស ឬជាអ្វីអី បញ្ហាសំខាន់យើងត្រូវស្រាវជ្រាវរកមេក្លោង ឬអ្នកពាក់ព័ន្ធឲ្យឃើញដើម្បីដាក់ទោសទណ្ឌតាមផ្លូវច្បាប់របស់ប្រទេសកម្ពុជា។

សរុបសេចក្ដី កិច្ចប្រជុំពិភាក្សាស្ដីពីវិធានការបង្ការទប់ស្កាត់ នៃអំពើពពោះជំនួស លោកជំទាវ ជូ ប៊ុនអេង ប្រធានអង្គប្រជុំ បានស្នើសុំឲ្យគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាពពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ជួយរកដំណោះស្រាយអំពីករណីនេះផង តើគួរអនុវត្តវិធានការបែបណាដើម្បីឲ្យមានលក្ខណៈសមរម្យចំពោះស្ត្រីទាំង៣២នាក់នោះតែក៏មិនត្រូវបន្ធូបន្ថយពេកដែរ ម្យ៉ាងវិញទៀតយើងត្រូវគិតអំពីបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស និងសិទ្ធិកុមារ ក៏ដូចជាការរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ លោកជំទាវ ប្រធានអង្គប្រជុំ បានធ្វើការសម្រេចបឋមតាមមតិរបស់សមាជិកអង្គប្រជុំអំពីទីកន្លែងស្នាក់នៅរបស់ពួកគាត់ក្នុងអំឡុងពេលពពោះរហូតដល់ថ្ងៃសម្រាលកូន និងអាចក្រោយមាតុភាព៣ខែទៀត គឺនៅមន្ទីរពេទ្យព្រះកេតុមាលា(ពេទ្យធំ) ដោយយើងនឹងផ្ដល់ជូនពួកគាត់ដូចជាៈ

១-ផ្ដល់កន្លែងស្នាក់នៅ

២-សេវាសុខាភិបាល

៣-សេវាការពារ (សុខភាព សុវត្ថិភាព និងសន្តិសុខ...)

៤-ការទទួលខុសត្រូវរបស់រដ្ឋាភិបាលចំពោះទារក ប្រសិនបើម្ដាយមិនទទួលខុសត្រូវ

ចុងបញ្ចប់ នៃកិច្ចប្រជុំ លោកជំទាវបានលើកឡើងថាៈ ដើម្បីធ្វើការដោះស្រាយចំពោះករណីស្ត្រីកំពុងពពោះ និងទារក ព្រមទាំងការគាំពារមាតា និងទារក ខ្ញុំសូមឲ្យក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាពជំនាញពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ត្រូវរៀបចំបែបបទ នីតិវិធី ឬវិធានការបណ្ដើរៗ ក្នុងអំឡុងពេលដែលពួកគាត់កំពុងពពោះ ដើម្បីអនុវត្តឲ្យបានច្បាស់លាស់ និងធ្វើការរឹតបណ្ដឹងលើករណីកើតមានលើកក្រោយ។

កិច្ចប្រជុំពិភាក្សាបានបញ្ចប់នៅវេលាម៉ោង ដប់មួយ និងដប់ប្រាំនាទី ថ្ងៃខែឆ្នាំដដែល។

ថ្ងៃពុធ ៧រោច ខែបឋមាសាឍ ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស២៥៦២

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨

អ្នកធ្វើកំណត់ហេតុ

បានឃើញ
04/07/18

វររសេនីយ៍ត្រី.សៅ ស៊ីនួន

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មាធិការជាតិប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្ស
អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន គ.ជ.ប.ជ

បញ្ជីវត្តមាន

ថ្ងៃទី ២៩ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៨

[illegible]

ល.រ	នាម គោត្តនាម/Name	ភេទ/Sex	តួនាទី/Position	អង្គភាព/Organization	លេខទូរស័ព្ទ/Phone	ហត្ថលេខា/Sign
០១	លោកជំទាវ ជូ ប៊ុនអេង	ស្រី	អនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍ គ ជ ប ជ	គណៈកម្មាធិការជាតិ គ ជ ប ជ	012 872 639	
០២	ឯ.ឧ ឧ ឯក ថោង សំរាត	ប្រុស	អគ្គលេខាធិការ	អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន គ.ជ.ប.ជ	097 726 9999	
០៣	[illegible]	ប្រុស	[illegible]	[illegible]	092605555	[signature]
០៤	[illegible]	ប្រុស	[illegible]	[illegible]	012337755	[signature]
០៥	[illegible]	ស	[illegible]	[illegible]	017352629	[signature]
០៦	[illegible]	ស	[illegible]	[illegible]	015855566	[signature]
០៧	[illegible]	ប	[illegible]	[illegible]	012990519	[signature]
០៨	[illegible]	ស	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[signature]

ល.រ	នាម គោត្តនាម/Name	ភេទ/Se	តួនាទី/Position	អង្គភាព/Organization	លេខទូរស័ព្ទ/Phone	ហត្ថលេខា/Sign
9	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
10	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	012690099	[signature]
11	[illegible]	[illegible]	[illegible] PP.	[illegible]	017756789	[signature]
12	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	012657836	[signature]
13	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[signature]
14	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	016626626	[signature]
15	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	012815095	[signature]
16	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	012983661	[signature]
17	[illegible]	ប	[illegible]	NCCT	[illegible]	[signature]
18	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[signature]
19	[illegible]	-	[illegible]	NCCT	012617751	[signature]
20	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	077742222	[signature]
21	[illegible]	ប	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[signature]
22	[illegible]	-	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[signature]
23	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[signature]
24	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[signature]
25	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[signature]
26	[illegible]	ប	[illegible]	-ll-	[illegible]	[signature]

ល.រ	នាម គោត្តនាម/Name	ភេទ/Sex	តួនាទី/Position	អង្គភាព/Organization	លេខទូរស័ព្ទ/Phone	ហត្ថលេខា/Sign
២៧	[illegible]	ប្រុស	[illegible]	NCCT	077 701 230	[signature]
២៨	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	012 541 349	[signature]
២៩	[illegible]	[illegible]	[illegible]	NCCT	078 622 567	[signature]
៣០	[illegible]	ប្រុស	[illegible]	NCCT	098 309 007	[signature]
៣១	[illegible]	—	[illegible]	—	016 866 922	[signature]
៣២	[illegible]	—	—	—	012 561 959	[signature]

អ្នកទទួលខុសត្រូវ

-ជនរងគ្រោះជាអនីតិជន ។

-អំពើល្មើសប្រព្រឹត្តឡើង ដោយមន្ត្រីសាធារណៈដែលបំពានដោយអំណាចរបស់ខ្លួនមកលើជនរងគ្រោះ ។

-អំពើល្មើសប្រព្រឹត្តឡើង ដោយក្រុមមានការចាត់តាំង ។

មាត្រា ១៣._ និយមន័យនៃអំពើលក់_ដូរមនុស្ស

អំពើលក់-ដូរមនុស្សមានន័យថា ប្រគល់ឱ្យដោយខុសច្បាប់នូវការគ្រប់គ្រងលើជនណាម្នាក់ទៅជនដទៃ ឬ ទទួលយកដោយខុសច្បាប់នូវការប្រគល់ការគ្រប់គ្រងលើជនណាម្នាក់ពីជនដទៃ ដោយដោះដូរទៅនឹងរបស់មានតម្លៃអ្វីមួយ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងសេវា និងមនុស្សផង ។

អំពើធ្វើជាភ្នាក់ងារកណ្តាលនៃការលក់-ដូរមនុស្ស ត្រូវផ្តន្ទាទោសដូចគ្នានឹងអំពើលក់-ដូរមនុស្សដោយផ្ទាល់ ។

មាត្រា ១៤._ អំពើលក់_ដូរមនុស្ស

ជនណាដែលលក់-ដូរជនដទៃ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ពី ២ (ពីរ) ឆ្នាំ ដល់ ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ។

មាត្រា ១៥._ អំពើលក់_ដូរមនុស្សដោយមានគោលដៅ

ជនណាដែលលក់-ដូរជនដទៃ ដោយមានគោលដៅស្វែងរកប្រយោជន៍ ឈ្លានពានខាងផ្លូវភេទ ផលិតរូបភាពអាសអាភាស រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ផ្ទុយពីឆន្ទៈរបស់ជនរងគ្រោះ ស៊ីកូន ឬ ទម្រង់នៃការកេងប្រវ័ញ្ចដទៃផ្សេងទៀត ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៧ (ប្រាំពីរ) ឆ្នាំ ដល់ ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ ។

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១៥ (ដប់ប្រាំ)ឆ្នាំ ដល់ ២០(ម្ភៃ)ឆ្នាំ ក្នុងករណីដែល :

-ជនរងគ្រោះជាអនីតិជន ។

-អំពើល្មើសប្រព្រឹត្តឡើង ដោយមន្ត្រីសាធារណៈ ដែលបំពានដោយអំណាចរបស់ខ្លួនមកលើជនរងគ្រោះ ។

-អំពើល្មើសប្រព្រឹត្តឡើង ដោយក្រុមមានការចាត់តាំង ។

មាត្រា ១៦._ អំពើលក់_ដូរមនុស្សសម្រាប់នាំឆ្លងដែន

ជនណាដែលលក់-ដូរជនដទៃ ក្នុងគោលដៅប្រគល់ ឬ នាំយកទៅក្រៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៧ (ប្រាំពីរ)ឆ្នាំ ដល់ ១៥ (ដប់ប្រាំ)ឆ្នាំ ។

ជនណាដែលលក់-ដូរជនដទៃ ក្នុងប្រទេសណាមួយក្រៅពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងគោលដៅប្រគល់ ឬ នាំជននោះ ទៅប្រទេសផ្សេងទៀត ត្រូវផ្តន្ទាទោសដូចគ្នានឹងកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើ ។

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ពី ១៥ (ដប់ប្រាំ)ឆ្នាំ ទៅ ២០(ម្ភៃ)ឆ្នាំ ក្នុងករណីដែល :

-ជនរងគ្រោះជាអនីតិជន ។

-អំពើល្មើសប្រព្រឹត្តឡើង ដោយមន្ត្រីសាធារណៈ ដែលបំពានដោយអំណាចរបស់ខ្លួនមកលើជនរងគ្រោះ ។

-អំពើល្មើសប្រព្រឹត្តឡើង ដោយក្រុមមានការចាត់តាំង ។

មាត្រា ១៧._ ការដឹកជញ្ជូនដោយមានគោលដៅ

ជនណាដែលដឹកជញ្ជូនជនដទៃ ដែលត្រូវបាននាំយកចេញដោយមិនស្របច្បាប់ជ្រើសរើស លក់-ដូរ ឬ ដឹកជញ្ជូន ដោយដឹងថាជននោះត្រូវបាននាំយកចេញដោយមិនស្របច្បាប់ ជ្រើសរើស លក់-ដូរ ឬ ដឹកជញ្ជូន ក្នុងគោលដៅដើម្បីស្វែងរកប្រយោជន៍ ឈ្លានពានខាងផ្លូវភេទ ផលិតរូបភាពអាសអាភាស រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ផ្ទុយពីឆន្ទៈរបស់ជនរងគ្រោះ ស៊ីកូន ឬ ទម្រង់នៃការកេងប្រវ័ញ្ចដទៃផ្សេងទៀត ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៧ (ប្រាំពីរ) ឆ្នាំ ដល់ ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ ។

ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១៥ (ដប់ប្រាំ)ឆ្នាំ ទៅ ២០(ម្ភៃ)ឆ្នាំ ក្នុងករណីដែល :

-អំពើល្មើសប្រព្រឹត្តឡើង ដោយមន្ត្រីសាធារណៈ ដែលបំពានដោយអំណាចរបស់ខ្លួនមកលើជនរងគ្រោះ ។

-អំពើល្មើសប្រព្រឹត្តឡើង ដោយក្រុមមានការចាត់តាំង ។